

Violències Masclistes

Codi: 105814
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503878 Estudis Socioculturals de Gènere	OT	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Plaza Aleu
Correu electrònic: Montse.Plaza@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Patricia Gonzalez Prado

Equip docent extern a la UAB

Montserrat Plaza

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

- Identificar els diversos tipus de violències masclistes i la rellevància de la perspectiva de gènere
- Reflexionar sobre les estructures que sostenen la desigualtat i violència masclista
- Analitzar les implicacions del treball amb la violència masclista i la importància de la cura
- Facilitar el coneixement dels plantejaments de les teories criminològiques feministes
- Visibilitzar els tractaments, davant la violència masclista, per part del sistema penal; i conèixer les estructures administratives de suport contra les violències masclistes, els mecanismes de protecció de les dones que sofreixen violències i les principals dificultats i obstacles en l'accés a la justícia de les víctimes d'aquesta mena de violència.

Competències

- Expressar-se correctament i de manera no sexista ni homofòbica tant oralment com per escrit.

- Identificar els conceptes jurídics bàsics, la legislació i la jurisprudència relacionats amb els drets dels col·lectius afectats per desigualtats de gènere.
- Proposar accions correctives de les violències que desencadenen els tipus i graus de discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual.
- Proposar polítiques de gènere i plans d'igualtat i equitat en institucions, empreses i organitzacions públiques, privades i no governamentals, i analitzar-ne els resultats.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Treballar cooperativament i dinamitzar equips multidisciplinaris i diversos, assumint i respectant el rol i la diversitat de les persones que els integren.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar a la pràctica jurídica els debats específics sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia, i sociologia del dret.
2. Aplicar els conceptes jurídics bàsics a la prevenció de delictes de violència masclista.
3. Construir models d'intervenció psicosocial i comunitària contra les violències masclistes.
4. Descriure intervencions criminològiques centrades en els criteris de gènere, pau, integració i prevenció social.
5. Fer un ús inclusiu del llenguatge.
6. Posar en pràctica habilitats per treballar en equip: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per promoure la resolució de problemes.
7. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
8. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Continguts

Violència Masclista

- Marcs teòrics per a la comprensió de les violències masclistes.
- Tipologies i formes de violències masclistes en la parella.
- Mites entorn de la violència masclista
- La cura quan es treballa amb les violències masclistes i les bones pràctiques professionals
- Conseqüències de les violències masclistes en les dones i les/els nens, adolescents i joves
- Resposta social davant la violència masclista
- Legislació internacional, estatal i autonòmica.
- La diversitat de les violències masclistes, de les dones i persones LGTBIQ+: Les violències institucionals, victimització secundària, paradigmes, legislació i jurisprudència.
- Violències sexuals. Intervencions sobre assetjament sexual i per raó de sexe.
- Les dades sobre la violència de gènere: Les enquestes de victimització, Les dades judicials, Les dades qualitatives.
- El desenvolupament de les polítiques públiques contra la violència de gènere i masclista.

- Ciber violències: marcs reguladors, drets, bones pràctiques.
- La seguretat en clau de gènere.
- Bones pràctiques professionals en l'àmbit jurídic.

Metodologia

L'assignatura s'imparteix en un grup gran i en grups petits (de treball grupal). Això es concretarà en els següents tipus de docència i activitats:

Sessions del grup sencer:

Classes magistrals impartides per la professora, per al desenvolupament d'elements teòrics de l'Assignatura.

Exposicions a càrrec de grups d'estudiants.

Sessions de pràctiques d'aula:

Desenvolupament de diverses activitats participatives.

Per tant, per al desenvolupament de l'assignatura la metodologia contempla:

Classes expositives

PAUL

Tutories

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	40	1,6	2, 5, 6, 7, 8
Elaboració de treballs	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Pràctiques d'aula	30	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Tutories	10	0,4	5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectura i anàlisi de material	30	1,2	3, 5, 7, 8
Recerca de documentació	10	0,4	3, 8

Avaluació

Per a superar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 a cadascuna de les evidències demanades.

El model d'avaluació serà continuada. El professorat valorarà la participació, els treballs grupals i individuals.

Condicions per a ser avaluat: Participar activament en les classes, així com lliurar cadascun dels treballs individuals i grupals.

Pot optar a recuperació l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi obtingut a cada evidència una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3,5 punts. Es podran recuperar les evidències de rendiment insuficient en un format anàleg al presentat durant el procés d'avaluació continuada. La nota total màxima que es pot aconseguir una vegada realitzada la recuperació és un 5.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Plagi o còpia: si es detecta en alguna de les entregues plagi o còpia, l'avaluació de l'assignatura serà 0, i es perdrà el dret a recuperació de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació activa a l'aula	10	0	0	1, 2, 5, 6, 7, 8
Presentació oral	20	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
Prova individual	40	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7
Treball grupal	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

1. American Psychological Association (2018). *Guidelines for Psychological Practice with Boys and Men*.
2. Amnistia Internacional (2018). *Ya es hora de que me creas. Un sistema que cuestiona y desprotege a las víctimas*. Madrid: Amnistía Internacional.
3. Arechederra, Ángeles. (2010). La violencia masculina contra las mujeres en las relaciones de pareja. Proceso y consecuencias. A A. Garcia - Mina (Coord.), *Violencia contra las mujeres en la pareja. Claves de análisis y de intervención* (pp. 21 - 36). Madrid: Universidad Pontificia Comillas.
4. Arón, Ana María & Llanos, Maria Teresa. (2004). *Cuidar a los que cuidan: Desgaste profesional y cuidado de los equipos que trabajan en violencia*. Sistemas familiares, año 20 - nº 1-2, p. 5-15
5. Aumann, Verónica (2003). Aportes de las teorías psicológicas al abordaje de la violencia familiar. A J. Corsi (Ed.), *Maltrato y abuso en el ámbito doméstico. Fundamentos teóricos para el estudio de la violencia en las relaciones familiares* (pp. 239 - 272). Buenos Aires: Paidós.
6. Basaglia, Franca (1983). *Mujer, Locura y Sociedad*. México: Universidad Autónoma de Puebla.
7. Bodelón Encarna, Gonzalez Prado Patricia, Barcons María, Murillo Esther, Pisonero Ariana, et al. (2020) Ordres de protecció i drets de les dones que han patit violència de gènere: obstacles per a una efectiva protecció, disponible en http://dones.gencat.cat/ca/ambits/violencia_masclista/estudis-ambit-violencias-masclistes/ordres-de-prote

8. Bodelón, Encarna (2013). La denúncia i el silenci: dues estratègies de les dones per lluitar contra la violència masclista, Apunts de seguretat N° 12 (pp. 123-149). Disponible en: http://victimesviolencia.gencat.cat/web/.content/home/010_el_departament/publicacions/seguretat/apunts
9. Bodelón, Encarna, (2014), Violencia institucional y violencia de género, Anàles de la Càtedra Francisoco Suárez, n. 48, págs. 131-155
10. Cantera, Leonor M. (2005). Violencia en la pareja: fenómenos, procesos y teorías. A T. Sánchez (Ed.), *Maltrato de género, infantil y de ancianos* (pp. 55-94). Salamanca: Publicaciones Universidad Pontificia de Salamanca.
11. Coria, Clara (2001). *El amor. No es como nos lo contaron... ni como lo inventamos*. Barcelona: Paidós. Descargable a: <http://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-boys-men-guidelines.pdf>
12. Creació Positiva Coord. Pineda Montserrat L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya. Diagnosi
13. Creació Positiva Coord. Pineda Montserrat L'abordatge de les violències sexuals a Catalunya. Diagnosi
14. Di Corleto Julieta (2013) Medidas alternativas a la prisión y violencia de género en Revista Electrónica Semestral del Programa Mujeres, Género y Derechos Humanos Estrategias e iniciativas para el avance de los derechos humanos, Vol 1, No 2, Centro de Derechos Humanos.
15. Egeland, Byron (1993). *A History of Abuse is a Major Risk Factor for Abusing the Next Generation*. A R. J. Gelles & D. R. Loseke (Eds.), *Current Controversies on Family Violence* (pp. 197-208). Newbury Park, CA: Sage Publications.
16. Fernández, Ana María. & Giberti, Eva (Comps). (1989). *La mujer y la violencia invisible*. Buenos Aires: Sudamericana.
17. Ferreira, Graciela (1992). *Hombres violentos, mujeres maltratadas*. Buenos Aires: editorial sudamericana.
18. Gomà-Rodríguez, Isabel, Cantera, Leonor M., Pereira da Silva, Joilson (2018). *Autocuidado de los profesionales que trabajan en la erradicación de la violencia de pareja*. *Psicoperspectivas*, 17(1).
19. Grup Antígona (2016), Marc jurídic internacional, estatal i autonòmic de les violències sexuals (matrimonis forçats, mutilacions genitals femenines, tràfic d'essers humans amb finalitat d'explotació sexual, assetjament i agressions sexuals) Autores: Patsilí Toledo Vásquez, Encarna Bodelón González et.al.
20. Grup Antígona I Creació Positiva (2016) Violències sexuals: un marc conceptual, teòric i ètic, autores: Toledo Vásquez Patsilí i Pineda Lorenzo
21. Heise, Lori (1998). Violence against women: an integrated, ecological framework. *Violence against women*, 4, (3), 262 - 290.
22. Hirigoyen, Marie France (2006). *Mujeres maltratadas. Los mecanismos de la violencia en la pareja*. Barcelona: Paidós.
23. Igareda Noelia, Pascale Adrián et.al. (2019) Ciberviolencias machistas, Informe, disponible en http://dones.gencat.cat/ca/ambits/violencia_masclista/estudis-ambit-violencias-masclistes/les-ciberviolenc
24. Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género. Boletín oficial del Estado, 313 § 21760 (2004)
25. Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 5123 (2008)
26. Nogueiras, Belén (2004). La violencia en la pareja. A C. Ruiz - Jarabo & P. Blanco (Eds.), *La violencia contra las mujeres. Prevención y detección*. (pp. 39 - 55). Madrid: Ediciones Diaz de Santos.
27. Pérez-Tarrés, Alicia, Cantera Espinosa, Leonor M., & Pereira da Silva, Joilson (2016). Prácticas de Autocuidado en Mujeres Víctimas de Violencia de Género. *Tuiuti: Ciencia e Cultura*, 53, 11-27. http://universidadetuiuti.utp.br/tuiuticienciaecultura/ciclo_4/tcc_53_psico3/pdf_53/art_1.pdf%0Ahttp://univei
28. Pérez-Tarrés, Alicia, Cantera Espinosa, Leonor M., & Pereira da Silva, Joilson (2018). Health and self-care of professionals working against gender-based violence: an analysis based on the grounded theory. *Salud Mental*, 41(5), 213-222. <https://doi.org/10.17711/SM.0185-3325.2018.032>
29. Pérez-Tarrés, Alicia, Cantera, Leonor M., & Pereira, Joilson (2017). Gender-Based Violence, Coping Strategies and Perceived Social Support. *Psicología, Conocimiento y Sociedad*, 7(1), 98-122. <http://revista.psico.edu.uy/index.php/revpsicologia/article/view/377/319>
30. Pérez-Tarrés, Alicia, Pereira-da-Silva, Joilson, & Cantera Espinosa, Leonor M. (2019). Workplace Violence in Work Environments against Gender Violence. *Universitas Psychologica*, 18(3). <https://revistas.javeriana.edu.co/index.php/revPsycho/issue/view/1346>
31. Piqué María Luisa (2017) Revictimización, acceso a la justicia y violencia institucional en *Género y Justicia Penal*. Di Corleto, Julieta (Comp.), Ediciones Didot,
32. Proyecto de Ley Orgánica de protección integral a la infancia y adolescencia contra la violencia (2019) Consejo de Ministros 9-6-2020.

33. Riggs, David; Caulfield, Marie & Street, Amy (2000). Risk for domestic violence: Factors associated with perpetration and victimization. *Journal of Clinical Psychology*, 56, (10), 1289 - 1316.
34. Russell, Diana; Harnes, Roberta & Lagarde, Marcela (2006). *Feminicidio, una perspectiva global*. México: Centro de Investigaciones Interdisciplinarias en Ciencias y Humanidades.
35. Sau, Victòria (2004). Psicología y feminismo(s). A E. Barberà & I. Martínez Benlloch (Coord.), *Psicología y género* (pp. 107 - 120). Madrid: Pearson Prentice Hall.
36. Serra Laia (2018) *Las violencias de Género en línea Informe*.
<http://lab.pikramagazine.com/violenciasdegeneroenlinea/>
37. Stith, Sandra; Williams, Mary Beth & Rosen, Karen (1992) *Psicosociología de la violencia en el hogar. Estudio, consecuencias y tratamientos*. Bilbao: Desclee de Brouwer.
38. Tamaia (2019) La salut de les dones en situació de violència masclista: mirades amb cura. Identificació de necessitats per a l'abordatge curós de la salut de les dones en situació de violència masclista
39. Tortosa, José María & La Parra, Daniel (2003). Violencia estructural: una ilustración del concepto. *Documentación Social*, 131, 57 - 72.
40. Velázquez, Susana (2003). Violencias cotidianas, violencia de género. Escuchar, comprender, ayudar. Buenos Aires: Paidós.
41. Vergés Bosch Nuria coord. (2017) Redes sociales en perspectiva de género: guía para conocer y contrarrestar las violencias de género on-line, Instituto Andaluz de Administración Pública

Programari

No procedeix.